

คู่มือ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป งานนิติการ

คำนำ

จากปีที่ผ่านมาการปฏิบัติงานของ ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ การดำเนินการทางวินัยแก่บุคลากรสาธารณสุขเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จำนวน ๓ ราย ไม่พบการข่มขู่การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จากหน่วยงานภายนอก การประเมินระบบคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามแบบสำรวจใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - based) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ผลการประเมินในไตรมาสที่ ๒ คิดเป็นร้อยละ ได้ ๔๘.๔๘ คะแนน โดยในส่วนของผลการประเมินผลซึ่งประเมินจากระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่าผลการประเมินค่อนข้างต่ำ ซึ่งทำให้หน่วยงานต้องพัฒนาเรื่องการปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพ ต้องมีระบบการต่อต้านทุจริตที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารงานภายในหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล รวมถึงการสร้างความรักและยึดประโยชน์ของประเทศชาติเหนือประโยชน์ของส่วนตน รวมถึงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนสำหรับเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องมีการดำเนินการโดยโปร่งใส เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้

มาตรการของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๓ ป ๑ ค. คือ การปลูกจิตสำนึก การป้องกัน การปราบปราม และการสร้างเครือข่ายมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริตและช่วยฟื้นฟูส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตเชิงบวกในภาครัฐให้แก่ระบบราชการไทย โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีได้มีการวิเคราะห์ปัญหาของเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานพบว่า ที่เป็นปัญหาที่ต้องมีการเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี คือ เรื่องของการใช้รถของราชการเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งต้องมีการเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ รักและศรัทธาต่อองค์กร เห็นผลประโยชน์ของประเทศชาติสำคัญกว่าประโยชน์ตน

งานนิติการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ผู้รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จะร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตในโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นสังคมที่สุจริตต่อไป

กลุ่มงานบริหารทั่วไป งานนิติการ

โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

มิถุนายน ๒๕๖๑

บทที่ ๑ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวมและไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเห็นเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมจะต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก หลักการดังกล่าวนี้เป็นหลักการปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital) เช่น ไม่ใช้น้ำประปาหลวงล้างรถส่วนตัว ไม่นำรถยนต์หลวงไปใช้ในธุระส่วนตัว ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ส่วนตัว ไม่ใช่โทรศัพท์หลวงในเรื่องส่วนตัว ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ การใช้ของราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น หากมีการปฏิบัติงานแบบที่ใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog) เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบคิดที่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันแยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ยังมีการนำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมหรือหน่วยงานหรือคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง หากมีการขัดกันจะถือประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ปกป้องประโยชน์สาธารณะ

การปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตัวมาแทรกซ้อน รวมถึงความเห็นและทัศนคติส่วนบุคคล มีความเป็นกลาง ไม่มีอคติ ลำเอียง

๒. สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด

เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ หรือการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตัว หรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

การปฏิบัติตนที่ยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนโดยเฉพาะผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่าง

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กร

สร้างสภาพแวดล้อมสนับสนุนการหลีกเลี่ยงประโยชน์ทับซ้อน และสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์

จุดเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชน
๒. การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง
๓. การตรวจตราเพื่อควบคุมมาตรฐานของการทำงาน
๔. การอนุมัติ/อนุญาต การออกใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ
๕. การกระจายงบประมาณ
๖. การปรับการลงโทษ
๗. การให้เงินหรือสิ่งของช่วยเหลือผู้เดือดร้อน การตัดสินข้อพิพาท
๘. การรับของขวัญของกำนัลจากผู้มาติดต่ออันเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่

ผลประโยชน์ทับซ้อนที่ต้องมีการเฝ้าระวัง ของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

การบันทึกการใช้ราชการเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

เพื่อให้การใช้ราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการโดยแท้ จึงควรมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินการเพื่อให้ไปในแนวทางเดียวกัน อันเป็นการป้องกันการใช้ราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยให้คำนึงถึงความถูกต้องเป็นธรรมและเหมาะสมกับการใช้ราชการ ควรมีการดำเนินการดังนี้

๑. ให้ความรู้กับบุคลากรเรื่องระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรพระราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ รวมถึงให้ความรู้เรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้ราชการ รวมถึงกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นและมีการดำเนินการทางกฎหมายและทางวินัย และตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน หมวดที่ ๒ ข้อ ๕ (๒) ที่กำหนดให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยต้องวางตน ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่นเว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย
๒. กำหนดจัดอบรมความรู้เรื่องการใช้ราชการแก่บุคลากรที่บรรจุใหม่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ราชการได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. การใช้ราชการต้องชี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ และต้องได้รับการอนุมัติให้ใช้ราชการจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
๔. บุคลากรที่ต้องการใช้ราชการทุกคนต้องเขียนคำขอใช้ราชการเสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี โดยผ่านความเห็นชอบของหัวหน้ากลุ่มงานที่ผู้ขอปฏิบัติ

หน้าที่ราชการสังกัด และผ่านความเห็นชอบของหัวหน้างานยานพาหนะ และเมื่อมีการอนุมัติแล้วต้องแจ้งให้พนักงานขับรถยนต์รับทราบ

๕. พนักงานขับรถราชการต้องบันทึกเลขไมล์ในการใช้รถตั้งแต่เริ่มเดินทาง จนสิ้นสุดการเดินทางไปราชการในแต่ละคราว ตามแบบที่งานบริหารทั่วไปกำหนด

๖. การเติมน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีการตรวจรับจากบุคลากรที่ได้ร่วมเดินทางไปด้วยในวันเติมน้ำมันเชื้อเพลิง

๗. เมื่อสิ้นเดือนในแต่ละเดือน พนักงานขับรถราชการแต่ละคันต้องสรุปการใช้รถยนต์ทั้งน้ำมันเชื้อเพลิง และระยะทางที่ได้รับราชการไป

๘. พนักงานขับรถราชการต้องมีการตรวจเช็คสภาพของรถราชการให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๙. มีการสรุปปัญหา และข้อเสนอแนะ รวมถึงแนวทางแก้ไขในการใช้รถราชการ

๑๐. หากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนด ต้องมีการกล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน จนถึงดำเนินการทางวินัย เพื่อไม่ให้มีการปฏิบัติเช่นนั้นอีก

บทที่ ๒ กรณีตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อน

ใช้รถหลวงแต่งลูกสาว

นาย ก ดำรงตำแหน่งคณบดี ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำแก้อี ๑๐๐ ตัว พร้อมฝาปกคอกหมูแก้อี เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์หลายผืน นำไปใช้ในงานแต่งลูกสาวที่บ้านพักส่วนตัว รวมทั้งนำรถยนต์ตู้ของหลวงจำนวน ๔ คัน เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และใช้ในการขนย้ายอุปกรณ์ในงานแต่งลูกสาวทั้งที่บ้าน โรงแรม

การกระทำของนาย ก นับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตน อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดทั้งทางอาญา และวินัย โดยครั้งแรก นาย ก ให้การปฏิเสธ แต่ต่อมาให้การรับสารภาพไม่ต่อสู้คดี ศาลสั่งจำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท นาย ก ให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท อย่างไรก็ตาม นาย ก สำนึกผิดและชดใช้ค่าเสียหายคืนแก่รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ศาลจึงให้รอลงอาญา

ดูงาน พร้อมรับปริญญา

นาง เขียว เป็นผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการศึกษาดูงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข เป็นเวลา ๗ วัน โดยคณะเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน และ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งได้เบิกจ่ายเงินราชการเป็นค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และอื่นๆ รวมเป็นเงินสองแสนบาทเศษ เจ้าหน้าที่ที่ไปศึกษาตุนานนั้นล้วนเป็นเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งซึ่งมาเปิดสอนในจังหวัดที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการอยู่ และทั้งหมดได้ไปขอรับปริญญาในวันที่มาวิทยาลัยกำหนดไว้ก่อนล่วงหน้าที่จะจัดทำโครงการศึกษาตุนาน ส่วนวันที่ไม่ได้ขอรับปริญญาได้มีการไปศึกษาตุนานจริง ต่อมาภายหลังได้มีการคืนเงินที่เบิกจ่ายให้กับทางราชการครบถ้วนแล้ว

การกระทำดังกล่าวของนางเขียว เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นตามมาตรา ๘๓(๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือนร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๓ เดือน

คนหลวง รถมหลวง

นายเสกสรร ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ได้นำบิลเบิกน้ำมันของโรงพยาบาล ไปเขียนเติมน้ำมันใส่รถยนต์ส่วนตัวของตน แล้วเบิกจ่ายค่าน้ำมัน จากเงินบำรุงของโรงพยาบาลเป็นระยะเวลา ๓ ปี รวม ๒๓๒ ครั้ง เป็นเงินรวม ๒๙๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ นายเสกสรรยังนำรถของทางราชการไปใช้ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการอีกด้วย

พฤติกรรมดังกล่าวของนายเสกสรรเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

คนหลวงต้องใช้ของหลวง

นายเฟลิตเฟลินตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ ได้มีการนำรถยนต์ราชการซึ่งตามระเบียบถือว่าเป็นรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ในราชการ เช่น ไปประชุม ตรวจราชการท้องที่ และได้มีการนำรถยนต์ดังกล่าวไปใช้ในทางส่วนตัว เช่น รับส่งภรรยาและลูก เที่ยวพักผ่อนชายทะเลกับครอบครัว ไปงานสังคมต่างๆ ไปเรียนปริญญาโท พากรรษาและบุตรไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า ขนไขให้ภรรยาไปขายที่ตลาดนัด และระหว่างใช้ส่วนตัวเคยเกิดอุบัติเหตุได้ใช้เงินของทางราชการซ่อมแซม นอกจากนี้ นายเฟลิตเฟลินยังมีการนำรถไปเก็บไว้ที่บ้านพักส่วนตัวทุกวัน ไม่มีการขออนุญาตผู้ว่าราชการจังหวัดให้ถูกต้องตามระเบียบเกี่ยวกับรถราชการ และไม่มีการขออนุญาตใช้รถราชการ ไม่มีการบันทึกเลขไมล์ในการใช้รถราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้รถ พ.ศ. ๒๕๒๓ และระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับรถและการใช้รถราชการ

การกระทำดังกล่าวของนายเฟลิตเฟลิน เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นตามมาตรา ๘๒(๒) และมาตรา ๘๓(๓) ประกอบกับมาตรา

๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน

มันเป็นรถหลวง

นายบุญเพิ่ม ตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัย ได้รับมอบรถยนต์จากบริษัทเอกชนซึ่งบริจาคให้เพื่อใช้ในการราชการ นายบุญเพิ่มได้ใช้รถคันดังกล่าวไปในงานราชการและงานส่วนตัวแต่เพียงผู้เดียวและนำรถไปเก็บไว้ที่บ้านพักส่วนตัวโดยไม่มีการขออนุญาตให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้นายบุญเพิ่มยังแกล้งตราและข้อความที่ระบุว่า เป็นรถของทางราชการที่ผู้บริจาคจัดทำมาให้ ออก โดยอ้างว่าตนไม่มีความผิดเนื่องจากรถดังกล่าวไม่ใช่รถราชการ เพราะจากหลักฐานทางทะเบียนผู้บริจาคยังไม่ได้โอนให้กับทางราชการ และตนยังไม่เคยเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงหรือค่าใช้จ่ายกับรถคันดังกล่าวจากทางราชการเลย ซึ่งตามกฎหมายเมื่อมีการบริจาคแล้วก็ถือว่าเป็นทรัพย์สินของทางราชการแล้ว

การกระทำดังกล่าวของนายบุญเพิ่ม เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการและฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ตามมาตรา ๘๒(๒) และมาตรา ๘๓(๓) ประกอบกับมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน

เก็บกลับบ้าน

นางตระหนี่ ตำแหน่งโภชนาการ ๕ มีหน้าที่ดูแลอาหารผู้ป่วย กำหนดเมนูอาหาร สั่งซื้อตามเมนูรายวัน และถือกุญแจ สต็อกอาหาร นางตระหนี่ ได้ขึ้นเวรปฏิบัติงานติดต่อกัน ๔ วัน เพียงคนเดียว โดยในวันออกเวร นางตระหนี่ได้ให้ลูกน้องนำไก่ นม และอาหารต่างๆ จากโรงครัว กลับบ้านเจ้าหน้าที่ รพ.ตรวพบ จึงถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐาน แต่นางตระหนี่อ้างว่าเป็นของส่วนตัว แม้นางตระหนี่จะให้การปฏิเสธอย่างไรก็ตาม แต่พฤติการณ์ประกอบกับคำให้การของพยานที่เกี่ยวข้อง รับฟังได้

พฤติการณ์ดังกล่าวของนางตระหนี่ เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตน ตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง และฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงโทษลดขั้นเงินเดือน จำนวน ๑ ขั้น

บทที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐, ๑๐๓ และ ๑๐๗/๑ กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้ เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนให้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๒. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดว่าโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยา กล่าวคือ การรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

๓. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓.๑ ค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๓.๒ หมวด ๒ ข้อ ๕ ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

๓.๓ หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

*****

บรรณานุกรม

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประมวลจริยธรรมข้าราชการ
พลเรือน จรรยาข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กรุงเทพมหานคร : บริษัท ๑๖๘ พรินติ้ง จำกัด, ๒๕๕๒.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐). นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, ๒๕๕๗

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน กรุงเทพฯ : หจก.คอมพ์-อาร์ต, ๒๕๕๔